

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยศึกษาจากกลุ่มของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อเขียนและเข้าสอบสัมภาษณ์ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 153 คน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยใน 1 ฉบับมี 3 ตอนประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ โดยแบ่งเป็น 5 ปัจจัย ดังนี้คือ ความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ สังคม และเศรษฐกิจ ความถนัดและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียงของวิชาชีพ และแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและปัญหาที่เกี่ยวกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรต่อเนื่อง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา มีนักศึกษามากกว่านักศึกษาชายส่วนใหญ่ มีจำนวนนักศึกษามาสอบสัมภาษณ์ในสาขาอุตสาหกรรมศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นสาขาคหกรรมศาสตร์ มีอายุ 20 ปี เป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาส่วนใหญ่จบมาจากสถาบันการศึกษาของรัฐบาล มีผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 ได้รับเงินค่าใช้จ่ายเดือน ละ 1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน ซึ่งก็เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ ในระหว่างที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาค้นนั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านวิชาการ และกิจกรรมทางด้านกีฬา ในระดับเท่ากัน ในเรื่องของกรเข้ามาสมัครนั้นนักศึกษาได้ทราบข่าวจากเพื่อน โดยส่วนใหญ่ นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคเหนือ และรองลงมาคือภาคกลางกับภาคใต้ ทางด้านข้อมูลของบิดา มารดา และผู้ปกครองของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

สำหรับปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้นักศึกษาเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องนั้น ในด้านความคาดหวังในการเรียนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าจะสามารถพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพได้อย่างถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือทำให้เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเป็นผู้วิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ได้รับความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน สามารถทำคะแนนได้ดี และสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้ เมื่อจบการศึกษาแล้วจะสามารถหางานทำได้ง่าย และมีทักษะในการเป็นผู้

ที่สามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่ได้ศึกษานั้นจะทำให้มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพมาก เมื่อจบการศึกษาไปแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลายสาขา หากความรู้เพิ่มเติมได้ง่าย สามารถหาอาชีพอื่นมาเสริมได้ ด้านสังคมและเศรษฐกิจนักศึกษามองเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนัก อีกทั้งยังเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง และได้รับการยอมรับจากสังคม ทำให้ผู้ประกอบการสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อมากที่สุดและนักศึกษาก็ได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งก็จะเกี่ยวเนื่องกับเหตุผลส่วนตัวของนักศึกษาที่มีความคิดว่าจะสามารถทำคะแนนได้ดีในสาขาวิชานั้น และมีทักษะและความสามารถพิเศษที่ควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริม โดยสถาบันและหน่วยงานมีนโยบายให้เข้าศึกษาต่อ สำหรับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อด้านเกษตรศาสตร์ของวิชาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสาขาวิชาที่มีเกียรติได้รับการยอมรับจากสังคม สามารถนำมาทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และสร้างชื่อเสียงให้แก่ตัวเองและครอบครัว รวมไปถึงประเทศชาติด้วย

สำหรับสาเหตุ ปัญหา และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความรักและมีความต้องการเป็นครู เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีส่วนช่วยเหลือสังคมและได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป อีกทั้งตรงกับสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาในระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า และเมื่อคณะศึกษาศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องขึ้นมาทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อจนจบในระดับปริญญาตรี รวมไปถึงมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียง และค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนักทำให้สามารถเข้ามาศึกษาต่อได้

นักศึกษาส่วนใหญ่ได้พบกับปัญหาที่เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาที่ได้รับไม่ตรงกับที่เรียนมาในระดับการศึกษาก่อนปริญญาตรี และมีปัญหาทางการเงินเพราะผู้ประกอบการไม่สามารถส่งเสริมได้ทำให้ต้องทำงานหาเงินมาศึกษาด้วยตนเอง เป็นสาเหตุที่ทำให้กลัวว่าผลการเรียนจะไม่ดีตามที่หวังไว้ และระยะทางระหว่างที่พักกับมหาวิทยาลัยอยู่ไกลกันมากทำให้ได้รับความลำบากในการเดินทางไปกลับ และถ้าอยู่หอ โกล์ ๆ มหาวิทยาลัยก็จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สอบผ่านข้อเขียนและเข้าสอบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 153 คน ส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลักษณะของเนื้อหาสาขาวิชาส่วนใหญ่แล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่มาจากคณะที่มีนักศึกษาหญิงมากกว่า นักศึกษาชาย เช่น สาขาบริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาสุศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ สำหรับการศึกษ ในระดับคะแนนนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของรัฐบาล ดังนั้นย่อมจะต้องมีการคัดเลือกนักศึกษาที่จะเข้ามาทำการศึกษาต่อให้สมกับที่เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง มีคุณภาพที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่ตลาดแรงงาน จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่มีระดับคะแนน มากกว่า 3.00 ขึ้นไป

ในระหว่างที่ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา และกิจกรรมทางวิชาการมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ได้มีส่วนช่วยฝึกประสบการณ์และความถนัดของนักศึกษา สอดคล้องกับทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ (2538 , หน้า 138) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกถึงบุคลิกภาพของบุคคล ความสนใจในอาชีพแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพในการทำงาน การใช้เวลาว่างและงานอดิเรกของบุคคล จากข้อมูลทางด้านบิดา มารดา และผู้ปกครองของนักศึกษานั้น จะเห็นได้ว่ามีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมีระดับการศึกษาอยู่ที่ประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทางสังคมอย่างเห็นได้ชัดว่า ครอบครัวในปัจจุบันไม่ว่าจะมีฐานะที่แตกต่างกัน หรือมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่แตกต่างกันก็ย่อมต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ประกอบกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ย่อมมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก ทำให้ครอบครัวที่มีฐานะอยู่ในระดับไม่สูงสามารถส่งเสียให้เข้ามาเรียนได้

นักศึกษาแต่ละคนมีความตั้งใจในการที่จะเข้าศึกษาต่อในสาขาที่ตนเลือกเป็นอย่างมาก ทราบได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงระดับมากที่สุด เช่น นักศึกษามีความคาดหวังว่าจะได้รับความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนในระดับมาก และนักศึกษามั่นใจว่าเป็นผู้มีทักษะพิเศษที่ควรได้รับการสนับสนุน ทำให้สามารถที่จะทำคะแนนในสาขาวิชาได้ดี เมื่อจบการศึกษาแล้วจะสามารถหางานทำได้ง่าย เพราะจบมาจากสถาบันที่มีชื่อเสียง และได้รับการยอมรับจากสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ จินะชิต (2542) ได้ศึกษาการสำรวจความสนใจในการเลือกศึกษาสาขาอาชีพของนักเรียนชาวไทยภูเขาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกองการศึกษาพิเศษ ภาคเหนือพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในอาชีพของนักเรียนมากที่สุด คือ ความรัก ความชอบและความสนใจในอาชีพของตนเอง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าประโยชน์ของวิชาชีพ

สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การหาความรู้เพิ่มเติม หรือความก้าวหน้าของอาชีพสามารถทำได้ง่าย เป็นงานที่มีเกียรติ นอกจากนี้ยังเป็นการใช้ความสามารถพิเศษอีกด้วย

ในด้านของปัญหาที่นักศึกษาพบว่าได้รับวุฒิการศึกษาเป็นศึกษาศาสตรบัณฑิต จะเป็นวุฒิที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู หรือบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเหมาะกับผู้ที่มีความตั้งใจจริงที่จะเป็นครู ดังที่ อาร์ เอช เซฟเฟอร์ (R.H. Schaffer) ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ เขาได้แนวคิดว่าคุณคณเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการของตน และถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน (อ้างในอรอนงค์ รัชญวัน ,2538 หน้า 43) และด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความเดือนร้อนที่นักศึกษาได้รับทางการเงินนั้น ปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายเงินกู้เพื่อการศึกษาและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ได้สนองนโยบายของรัฐบาลนี้มาโดยตลอด หากนักศึกษามีความจำเป็นจริง ๆ ทางมหาวิทยาลัยก็ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาในเรื่องนี้ได้ และปัญหาประการสุดท้ายคือระยะทางระหว่างบ้านกับมหาวิทยาลัยนั้นนักศึกษาก็สามารถยื่นความจำนงขอยู่หอพักภายในมหาวิทยาลัยได้ ในวันสอบสัมภาษณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำหรับผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรจะศึกษารายละเอียดและหลักสูตรให้เข้าใจเสียก่อนเพื่อปัญหาความเข้าใจผิดเรื่องวุฒิทางการศึกษา หรือถ้าทราบแล้วก็ควรจะศึกษาตัวของผู้เข้าศึกษาเองว่ามีใจรักในอาชีพครูหรือไม่
2. สถาบันเดิมของนักศึกษาควรมีการแนะแนวการศึกษาต่อ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของนักศึกษา
3. คณะควรจัดให้มีการทดสอบความถนัดหรือสำรวจความสนใจหรือประเมินทักษะของนักศึกษา เพื่อคัดนักศึกษาให้เหมาะสมกับการเลือกสาขาที่เลือก ซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการช่วยเหลือให้นักศึกษาได้รู้จักตนเองและจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนอีกด้วย
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ นักศึกษาและผู้สนใจให้มากขึ้นเพราะนักศึกษาที่อยู่ในท้องที่ห่างไกลจะได้ทราบข่าวมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

1. ควรมีการทำการศึกษเกี่ยวกับประกอบอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว
2. ควรทำการศึกษาหรือสำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อในหลักสูตรอื่น ๆ
3. เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ารับการสัมภาษณ์บางคนไม่ตอบแบบสอบถามและอาจจะมีบางคนไม่มารายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา ควรมีการทำการศึกษซ้ำ ซึ่งอาจจะให้ผลต่างกันไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University